

Ihmisen hätä tulee diakoniatyössä joka päivä lähelle

Kurikan alue seurakunnan diakoniatyöntekijä **Elisa Hautala** kuvailee työtään päivittäiseksi henkiseksi huolloksi. Jokainen kriisi on ainutkertainen ja kohdattava ihminen ainutlaatuinen.

“Yritämme auttaa ihmisiä jaksamaan oman elämän suuronnettomuuksien keskellä”, Hautala pohtii.

Hautala on työskennellyt diakoniatyöntekijänä yli 20 vuotta. Sairaanhoidaja–diakonissan työhistoriaan kuuluu myös useita työjaksoja muun muassa yliopistollisen sairaalan teholla, keskussairaalan päivystyksessä ja terveystieteiden keskuksen vuodeosastolla. Kaikkia työtehtäviä yhdistää niin asiakkaiden ja potilaiden, omaisten kuin hoitohenkilökunnankin henkinen huolto.

“Osa haluaa puhua, osa kaipaa kosketusta ja osa haluaa vain olla. Kysymyksillä, kuten missä olit, keneltä kuulit, oletko saanut syötyä tai nukuttua, voimme auttaa ihmisiä jäsentämään tapahtunutta. Tuntosarvet, mitä kukin kriisinsä keskellä kaipaa, kehittyvät koko ajan.”

Hetki läheisen rinnalla

Hautalalla on diakonian vastuualueina vanhustyö, vapaaehtoistyö sekä vastaanottotyö. Hän koordinoi Kurikan alue seurakunnan alueella kaikkiaan 18 diakoniapiiriä, jotka koostuvat vapaaehtoisista kyläläisistä. Diakoniapiirit huolehtivat muun muassa surukotikäynneistä.

“Korostan aina myös vapaaehtoisille, että työtä ei tarvitse tehdä yksin. Työparin kanssa on hyvä purkaa omia tunteita. On tärkeää puhua ihon alle menevät kokemukset heti läpi”, Hautala pohtii.

Kuoleman todellisuuden tajuaminen lyö aina kasvoille. Tyhjyyden tunne täyttää mielen ja kehon, kun lähimmäistä ei voikaan enää halata tai hänelle ei voi soittaa kuulumisia. Hiljaisuus iskee, kun hautajaiset on pidetty. Siksi diakoniapiirin surukotikäynnille mennään vasta hautajaisten jälkeen.

“Emme voi täyttää läheisen kuoleman jättämää tilaa, mutta jos edes murusen verran voisimme helpottaa tyhjyyden oloa. Emme voi jäädä eiliseen ja huomista emme vielä tiedä, joten on tärkeää elää tätä hetkeä omaisen lähellä”, Elisa Hautala miettii.

Jos suru osuu liian lähelle omaa elämäntilannetta, on tärkeää uskaltaa kieltäytyä työtehtävästä ja sanoa työkaverille, että nyt on toisen vuoro auttaa.

“On rohkeutta tunnistaa ja tunnustaa oma rajallisuutensa. Aina ei tarvitse itse olla auttajana. On luotettava, että myös muut voivat toimia tukena.”

Suru lainehtii kauas

Elisa Hautala on ollut mukana Etelä-Pohjanmaan henkisen huollon valmiusryhmässä sen alkutaipaleilta asti. Hän kuvailee, ettei ole suuronnettomuutta, jonka laineet eivät löisi pienelle paikkakunnalle asti. Esimerkiksi Aasian tsunami, Jokelan ja Kauhajoen kouluampumiset ovat luoneet henkisen huollon tarpeen myös kurikkalaisissa kodeissa ja kouluissa.

“Aina henkinen huolto ei tapahdu suoraan tapahtumapaikalla, vaan tarve voi nousta esille tuhansien kilometrien tai vuosien päästä.”

HeHu-ryhmän alueelliset tapaamiset ja koko Lapuan hiippakunnan yhteiset koulutukset Hautala koee voimavarana. Keskittyminen henkisen huollon teemoihin yhdessä kollegojen kanssa syventää varautumista uhkakuviiin ja vahvistaa rohkeutta kohdata kriisin keskellä oleva.

“Saamme oppia paitsi ammattitaitoisilta kouluttajilta myös toisiltamme. Osaamisen jakaminen ja vertaistuki vahvistavat arjen jaksamista”, Hautala pohtii.

Omaa osaamistaan Elisa Hautala on täydentänyt myös sairaalasielunhoidon ja työnohjaajan koulutuskokonaisuuksilla. Hän kuvailee tekevänsä työtään nöyrin mielin.

“Koskaan ei voi olla valmis tähän työhön, mutta teen tätä näillä eväillä mitä minulla on. Koulutukset ovat olleet intensiivinen matka minuuteen. En ehkä osannut olla 20 vuotta sitten niin hiljaa surevan rinnalla kuin nyt osaan.”

Diakoniatyöntekijä Elisa Hautala muistuttaa, että jokainen kriisi on ainutkertainen ja kohdattava ihminen ainutlaatuinen.

Kirjoittaja: Johanna Summanen 2019